

HØRINGSSVAR

Veivalg for fremtidig kirkeordning

Høring februar – mai 2015

Det vises til Kirkerådets høringsnotat *Veivalg for fremtidig kirkeordning*. I høringsnotatet presenteres en rekke temaer og veivalg for den fremtidige kirkeordningen med i alt 27 spørsmål.

Se bakgrunnsmateriale på denne nettadressen: www.kirken.no/kirkeordning

Høringsinstansen gjøres oppmerksom på at spørsmålene står i et visst forhold til hverandre, noe som er påpekt i teksten.

Det er også anledning til å gi svar kun på et utvalg av spørsmålene.

Høringssvar bes sendt elektronisk til post.kirkeradet@kirken.no.

(Skriv gjerne inn svarene i denne Word-fila og send den som vedlegg til epost).

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: Bodin menighet

Adresse: Storgata 29, 8006 Bodø

Kontaktperson: Marit Fredriksen (leder)

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: Bodin menighet mener, som flertallet i Kirkerådet, at den nåværende oppgave- og myndighetsfordelingen mellom de ulike nivåer og organer i hovedtrekk bør videreføres. Men som det vil framgå i fortsettelsen tenker vi at bispedømmerådene får noe mer innflytelse enn i dag på bekostning av fellesrådene ved at bispedømmerådene får arbeidsgiveransvar for en større andel av de kirkelige ansatte, eventuelt alle. Soknet styrkes ved å få delegert til seg ledelse.

Det vil i særlig grad være en stor fordel å legge alle vigslede (eller tilsvarende) arbeidstakere under ett organ. Det vil være en stor forbedring fra i dag og muliggjør en felles politikk for vigslede ansatte i Den norske kirke. Når vi foreslår bispedømmerrådet er det fordi det trengs et organ med kompetanse og administrasjon. En slik løsning vil styrke det regionale leddet ovenfor det sentrale/nasjonale. Det nasjonale leddet får mer myndighet som følge av selvstendigjøringen av Den norske kirke, bl.a. ved å avgjøre økonomiske prioriteringer. Det bør en prøve å motvirke ved å styrke det regionale leddet.

Fellesrådene blir for svake og mange (selv ved større fellesråd) til å kunne balansere de nasjonale organene. Vi ønsker ikke at det nasjonale leddet i kirken (Kirkemøtet, Kirkerådet og Bispemøtet) blir sterkere på bekostning av regionale og lokale ledd.

Denne problemstillingen mener vi at kommer for lite fram i «Veivalg for framtidig kirkeordning».

Den lokale menighet, menighetsråd og stab, bør styrkes ovenfor fellesrådet, jamfør «Samstyring i ubalanse». Det gjøres ved tydeligere og delegert ledelse i lokal stab, og ved å flytte arbeidsgiveroppgaver fra fellesrådet.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: Ja

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar: Livsynsavgift virker som det riktige valget i forhold til likhet for livsyns- og trossamfunnene, men ser det naturlig at staten/kommunen har noe ansvar, for kirkebygg som også er en kulturskatt for hele samfunnet. Det kan også gjelde andre trossamfunns kirkehus.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: En samlet arbeidsgiverfunksjon (i alle fall ansatte i vigslede stillinger og ansatte i tilsvarende stillinger) på bispedømmenivå vil kunne være mer effektiv og lettere ta vare på helhetskirkelige hensyn. Samtidig vil fellesrådene ha store besparelser innen lønns og personaladministrasjon.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Soknet skal fortsette å være den grunnleggende enheten i Den norske kirke. Det er vanskelig å gi absolutte rammer for størrelse/medlemsantall for et hensiktsmessig sokn da det også handler om geografi, avstander og identitet. For store enheter er heller ikke egnet da det skaper avstand for både ansatte og folkevalgte. Store staber krever igjen mere administrasjon uten at en nødvendigvis får mere gjort for pengene. Nærhet til soknet er viktig. Samtidig kan sokn bli for små. Nye infrastruktur gjør også at endel soknegrensener bør sees på, på nytt. Dette kan gjøres på et senere tidspunkt i prosessen.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: Ja, men vi mener videre at menighetsrådet er det grunnleggende organet for soknet og må også ha reell myndighet og mandat. Vi ser for oss en styrking av menighetsrådet og ledelse i stab. Fellesrådet bør i hovedsak ha merkantile og praktiske oppgaver, samt evt. arbeidsgiveransvar for merkantile stillinger, og stillinger innen bygg og anlegg.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Forutsatt at Fellesrådet velges framfor bispedømmet som arbeidsgiverorgan: Dersom fellesrådsområdet er stort og robust nok, kan det ligge på kommunenivå. Hvis ikke kan et eller flere fellesråd slå seg sammen, gjerne på prostinivå dersom prostiet ikke blir for stort. Det er viktig at fellesorganet ligger nærmest mulig den kommunale finansieringen.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom menighetsråd og fellesråd?

Svar: Hvis Fellesrådet ikke lenger har arbeidsgiveransvaret, kan det fristilles til å være i enda større grad et samordnings- og serviceorgan for soknene i en kommune.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: Vi støtter flertall i Kirkerådets som mener at all virksomhet i soknet bør inkluderes i styrings- og ledelsesansvaret for soknets organer. Det bør etableres ordninger for daglig ledelse som også inkluderer prestetjenesten. Tydeligere ledelse på lokalt plan er avgjørende.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar: Vi støtter Kirkerådets flertall som mener at. Det er den som er best kvalifisert til stilling som daglig leder som må tilsettes ut fra de krav som er fastsatt til stillingen. I de tilfeller presten ikke har rollen som daglig leder, bør presten inngå i et lederteam med daglig leder for å sikre god samhandling. Presten kan, men må ikke være daglig leder men har en rolle i det strategiske arbeidet som er en viktig del av ledelsen

Det viktigste veivalget i en ny kirkeordning er at det blir klare linjer lokalt, dvs. i staben og mellom stab og menighetsråd. Arbeidsgivere må avgi myndighet til daglig leder lokalt slik at han/hun kan ha et reelt ledelsesansvar. En vigslet (prest eller annen vigslet ansatt) må ha sin plass enten som daglig leder eller i et team med daglig leder. Det er viktig at det frigis tid til ledelse.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi støtter Kirkerådets flertall som mener at biskopens tilsynsfunksjon bør utvikles og tydeliggjøres. At alle medarbeidere har bispedømmet som arbeidsgiver, gir størst mulighet for å utøve dette helhetlige tilsynet i kirken. Det bør fortsatt være et organ med faglig kompetanse utenfor soknet som har myndighet i saker om kirkebygg og inventar.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Biskopen kan utføre tilsyn gjennom utøvelse av arbeidsgiveransvaret, visitaser, årlige prostibesøk, temasamlinger for alle ansatte, samt være representert ved sokneprest i menighetsrådene, som nå. Biskopen vil gjennom arbeidsgiveransvaret fortsatt sikres innflytelse på tilsetning og ledelse av prestedtjenesten.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi ønsker at dagens ordning videreføres, for at helhetskirkelige hensyn fortsatt kan ivaretas. Det bør vurderes åremål (f.eks 6 + 6 år) for biskoper, da vi tror at det kunne bedre rekrutteringen.

14 Bør bispedømmerrådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerrådets rolle i kirkestrukturen?

Svar: Bispedømmerrådet er et viktig nivå i kirkestrukturen for å få god maktfordeling i det øverste nivået, ved siden av Kirkerådet. Det er viktig med et sterkt regionalt nivå for å ivareta hele kirkenorge. Vi støtter flertallet i Kirkerådet som mener at bispedømmerådene bør opprettholdes som demokratisk valgte organer. Bispedømmerrådet binder sammen det lokale og sentrale nivået i kirken. Det bør være formell arbeidsgiver for alle vigslede medarbeidere (og ansatte i vigslede Stillinger, evt. også andre kirkelige ansatte), men delegere daglig ledelse til lokalmenigheten ved daglig leder.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerrådet?

Svar: Hvis arbeidsgiveransvaret plasseres i bispedømmet, vil rådet binde sammen det lokale og sentrale nivået i kirken.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Ja, vi går inn for at arbeidsgiveransvaret for alle kirkelig tilsatte legges til bispedømmerrådet. Det forutsetter at det utarbeides delegasjonsreglementer som ivaretar den lokale oppfølging og ledelse.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar: Arbeidsgiverfunksjoner bør ligge i samme organ. Se ovenfor.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar: Noen av funksjonene som arbeidsgiver har, særlig daglig ledelse, kan delegeres.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestedtjenesten og andre viglede tjenester?

Svar: Særpreget ivaretas gjennom tjenesteordningene. Skal en ivareta de viglede tjenestene er det viktig at biskopen, som etter sitt oppdrag leder tjenesten, også har det verktøy som arbeidsgiver rår over til disposisjon i sin ledelse. Tilsynet av alle viglede stillinger ivaretas av biskopen. Skal den nødvendige faglige utviklingen skje trengs arbeidsgivers verktøy for å legge til rette for dette.

Alle de viglede stillingene bør organiseres slik at bispedømmerrådet ivaretar arbeidsgiveransvaret og sammen med biskopen ivaretar viktige arbeidsgiverfunksjoner for de viglede medarbeiderne.

Tjenesteordningene er også med på å ivareta dette.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar: Kirkemøtet som kirkens øverste demokratiske organ er særlig viktig for å gjennomføre viktige overordnede forvaltningsvedtak, utarbeide regelverk og samordne virksomheten i de ulike deler av landet. Kirkemøtets mandat bør balanseres mot hensynet til bispemøtets selvstendige forvaltningsansvar og mot regionale og lokale hensyn. Det bør derfor gjennomføres en gjennomgang og avklaring med hensyn til en nødvendig maktfordeling mellom ulike organer.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar: Kirkemøtet bør inntil videre ha samme sammensetning som i dag, der bispedømmerådene utgjør Kirkemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Svar: Bispemøtets hovedoppgave er å bidra til at biskopens oppgave for enheten i kirken kan utvikles og opprettholdes. I tillegg bør bispemøtets rolle som læreorgan gjøres tydeligere enn det som er tilfelle i dag. Vi mener at bispemøtet bør være saksforbereder i liturgi og læresaker som skal til Kirkemøtet og Kirkerådet. Dette er nødvendig for å gi den grundig teologiske forankring i disse sentrale sakene for kirken i hele landet.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar: Vi støtter Kirkerådet i at biskopenes selvstendige rolle kan ivaretas vet at Bispemøtets preses gis rollen i å ivareta arbeidsgiverfunksjonene for de øvrige biskopene.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar: Vi støtter flertallet i Kirkerådet som mener Kirkerådet i dag har et passende antall medlemmer. For å ivareta en geografisk spredning bør bestemmelsen om at hvert bispedømme skal ha minst én representant i Kirkerådet opprettholdes. Vi er enige at det bør tilstrebes minst 20 prosents representasjon av unge under 30 år og minst 40 prosents representasjon av begge kjønn i Kirkerådet.

Videre støtter vi mindretallet i Kirkerådet som mener at det demokratisk valgte rådsorganet fortsetter å hete Kirkerådet, mens det administrative sekretariatet bytter navn for å tydeliggjøre skillet mellom det valgte organ og administrativt nivå.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Ja, vi støtter kirkerådets mindretall som mener at Den norske kirkes lærenemnd bør videreføres som et sentralkirkelig organ med samme funksjon som i dag.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Vi mener Samisk kirkeråd bør forbli et råd under Kirkemøtet og medlemmene oppnevnes som i dag. Samisk representasjon i bispedømmerådene må være på minst samme nivå som i dag. Det må sikres samisk representasjon i Kirkerådet.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Det er viktig at ungdomsdemokratiet har en lov-/ regelfestet plass i kirkedemokratiet. Vi vil lov-/ regelfeste UKM-representasjon på Kirkemøtet, samt påpeke viktigheten av at leder av Utvalg for ungdomsspørsmål er i tett dialog med Kirkerådet. Vi vil også oppfordre Kirkemøtet til å tenke nytt om ungdomsrepresentasjon i Kirkerådet, for eksempel etter mønster av andre store demokratiske organisasjoner der leder av ungdomsorganisasjonen har møte-, tale-, forslags- og/eller stemmerett i sentralstyret.